

Budapestre vonatkozó újságcikkek				Osztályozás	
Szerző: F.M.				Tárgy 323.25	
Cím: Hiába lövettek				Hely	
Forrás: Keletmagyarország				Idő 1930 "1970"	
(Helv)	1970. aug. 30	(Köt. v. füz.)	(Oldal)	Személy	
				Helyszám	

244

Hiába lövettek

1930. szeptember 1-ről így emlékezik a krónikás: „Néhány órán keresztül *harc-térre vált Budapest*. Megálltak a gépek, megakadt a forgalom, s a fegyvertelen munkástömegek felvonulását nem tudta szétverni az állig felfegyverkezett rendőrség és csendőrség *semmilyen erőszakkal sem*. Hiába rohantak a munkásokra a lovasosztatok, riadóautók, páncélgépkocsik, hiába lövettek a főváros dolgozóira: az ellenforradalom terrorapparátusa gyöngének bizonyult a főváros elszánt dolgozóival szemben.”

Mi volt a végletes elkese-

redettség oka? A politikai és gazdasági elnyomottság. Ezt a tényt minden szónál beszédesebben állapította meg a jegyzőkönyv, amely a tüntetés egyik halálos áldozatának hagyatékáról készült. Danyik János fiatal építőmunkás zsebében 4 fillért találtak és a munkakönyvét, amely szerint 1929. novembere óta nem volt munkája s megfejthetetlen csoda, hogy miből élt! Ő maga már nem válaszolhatott erre a gyötrelmes kérdésre.

De válaszoltak a pesti nyomortanyák, a csőlakók, az éhbéren vergődő munkások és munkásnők. És válaszoltak a szalmatetős, roskadozó vá-

lyogviskók falun, a morbus hungaricus áldozatai, az abszolút egyke és egyse.

1930. szeptember elsején megrémült a Vár ura, a kormány elnöke, a tábornoki egyenruhában feszítő Gömbös, a rendőrség hirhedt vezetői. *Sortűzek fejezték be a napot.*

Vidéken Miskolc, Debrecen, Pécs, Győr munkásai csatlakoztak pesti társaikhoz. Sopron, Eger, Székesfehérvár, Baja, Veszprém, Hódmezővásárhely, Békésgyula utcáin is felharsantak a munkásjelszavak, *kommunista röplapok jelentek meg.*

1930. szeptember 1. azt bizonyította: *a reakció nem le-*

győzhetetlen; hogy a szociáldemokrata munkások is nyomban csatlakoznak a kommunistákhoz, mihelyt a közös ellenségre lehet csapatot mérni. Az események bizonyították: történelmi következménnyé vált a munkásegység, valamint a parasztság felzárkózása a munkásság oldalára.

„Munkát! Kenyeret!” — követelte az 1930. szeptember 1-i tömeg. Olyan jelszó volt ez, amelynek politikai tartalmát nem kellett magyarázni senkinek. A tanulság pedig időtálló: a forradalmi párt igazát nem lehet megsemmisíteni, és bármily nagyok is egy nemzetek nehézségei: *el kell tűnnie, amit a történelem halálra ítelt.*

F. M.